

PERŽVALGA.

— Pradžioje Spalinio sudegė Maletuose, Vilniaus gub. ir paviete 100 ukininkų namų su visais javais ir gerybėmis. I 200 szeimynų neteko pastogės néi maisto.

— „Tėvynės Sargas“ pranesa, kad Vilniaus gen-gub. Trocki's paliepė visiems tarpininkams per susirinkimus už klausti valsčionią, ar jie ne norėtu turėti prie kaimų mokyklų ir arbatnamių knygynus su dvasiszkoms ir doriszkomis knygelėms. Mat Pobiedonoscevas, tėvas szventojo sinodo, iszradęs tokius knygynus naudingais dėl sumaskoliniimo svetimtaucią. Tarpininkai žinodami valsčionią nuomones, to klausimo visai nepakélé, nes butu kilę reiklavimai lietuviskų knygų tuose knygynuose. Valsčiaus mokyklose knygynai tapo apleisti, bet už tai įtaisyti tapo paviecių miestuos centraliszki maskoliszi knygynai, ant kurų visi vasczai turi mokėti po 5 rublius ant metų. Taigi lietuvių pinigais bus įrengti ir užlaikomi maskoliszi knygynai. Lietuviai ant valsčiaus susirinkimų turi reikalauti, kad knygos, kurias jie turi nupirkti, turi buti knygynuose lietuviszkos, o ne maskoliszkos, kurių jie nesupranta.

— Ant Prusų rubežiaus 7 d. Rugsejo maskoliai nuszovė Joną Gagilą, isz Paszalpio sōdžiaus, Indrijejavo parapijos. Nuszautasis neszė liet. knygas bei kitokius daiktus isz Prusų.

— Indrijejave ir Kuliuose valdžia pastatė po 6 raitus liubrikus (szmekerius) gaudymui liet. knygų.

— Žandarai iszkratė kun. Szleivį Vevirženuose jieszkodami paveikslėlių V. Jezaus su erszkęcių vainiku ant galvos. Žandarai mat radę pas Ukmergęczius tokių paveikslėlių su kun. Szleivio parazu, kur jis pirmiaus buvo kamen-

dorium. Žandarai tvirtina, kad paveikslėlis V. Jezaus suerszkęcių vainiku reiszką Lietuvą, kurią jie persekoja. Mat žandarai isz tikėjimiszkų dalykų padaro politiszkus.

— Buvesis Kauno gubernatorius Sudocholskis isz naujo perstatė carui reikalą leidimo lietuviszkos spaudos ir caras ant to sutikęs, priraszydams: „visiszkai teisingai“. Kad lietuvių visur ant susirinkimų reikalautu sugrąžinimo spaudos, tai priesų riksmai neturėtu įtekmés ir greicziaus pasibaigtu tie persekojimai.

— Lietuvoje susitvėrė vėliau skaitymo Draugystė. Draugai per metus moka po 1 rubl. 20 kap. Už tuos pinigus parsikviečia liet. laikraszczius ir skaito pasidalindami, tai juos platindami tarp nesančių.

— Gegužio 5 dieną nuvyko kelionika lietuvių į Romą sulenkiszkoms meldžionių draugystėms, kur vienas lietuvis isz Seinų vyskupijos gavo popiežiui pabucziuoti į koją.

— Tilžėje 14 Spalinio buvo lietuviszkos Giedojimo Draugystės metinis susirinkimas, kur iszskaityta buvo, kad draugystė metų laike nulaikė 40 vakarų mokinimuisi dainuoti, du dainų vakaru nulaike del publikos ir tris szventes atliko.

— Tarpe jojikių, kurios vieszpacziui ciesoriui ant garbes jojo, buvo keletas vokiečių, už kurias vėl eina ginčai tarp „Naujos Liet. Cetungos“ ir „Tilžės Keleivio“. Vokietės jojo ir nemokėjo lietuviskai kalbėti, už ką N. L. C. nepripažysta joms garbės.

— Jonas Vanagaitis, pirmėdis liet. Skyrimo draugystės Ragainės bei Pilkainio pavietų, atkeliauja Amerikon.

— „Lietuva“ pranesa, kad p. Bracziulis (Bradchul) Chicagoje pabaigė tiesų mokslą iszdavę egzameną ant provinčio (lojerio) ir gavo dalei-

dimą vesti provas augszciausiuose suduose. Teipgi pirmekelės sanvaiczių Chicagoje pabaigė medicinos mokslą Dr. Graicziunas. Praeiusi pavaasarį Baltimoreje pabaigė teipgi medicinos mokslą Dr. Baceviczius.

— „Katalikas“ pranesa apie augį „Sandaros Lietuvių Katalikų Amerikoje“, sutvertos kun. Sutkaiczio. Sandara turinti arti 500 sanarių su \$950,00 kasoje. Seimas bus gale szio mėnesio Pittsburghe, Pa.

— Lapkriczio 1 dieną sudėgė Wilkes-Barre, Pa. Roederio & Co. darbavietė apdirbiomo knygų, kur sykiu supleszkėjo „Latvių Istorija“ ir „Mythų“ antra dalis. „Latvių Istorijos“ liko tiktais dvi knygos iszviso.

ISZ LIETUVOS.

Pilviszkiai (Senapilės pav.) Jau praslinko keli metai, kaip Pilviszkiuose yra uždėta lietuviszka krautuvė J. Kaczergio, kuris papuołė nekaltais masolių nagus ir dabar kenczia žmogus didelį vargą, isztremtas į siaurinę Maskoliją. Krautuvė vienok nenupuole ir užsilaike toliaus, ir reikia pasitiketi, kad mus žmonės parems ją ir neduos nupulti, kad savininkas pagryžęs rastu ją tokia, kaip paliko. Teipgi jau bus keli metai, kaip czion apsigyveno duonos kepėjas — irgi lietuvis, kuriam pusétinai sekasi. Tai yra geros naujienos, kad mus žmonės griebiasi prie pirkliavimo. Kiek metų atgalios, mus žmonės laikėsi tos nuomonės kad užsiimi ti pirkliavimu tinkai tik žydams ir pirm viso ko iszgirdavai: „kur tavo duszia dings?“ Mat jiems rodėsi, kad jeigu žmogus parduoda brangiau nei kad jis pats pirko, tai jau jis yra sukezius ir už tai spirgės po smereciui, bet apie žydų sukimą nei kalbos nebuda-

vo, mus žmonėms rodydavosi, kad jie ant to sutverti. Bet pargryžtantieji isz Amerikos, turėdami daugiau patyrimo, pabuvus kitoje szalyje, pradėjo griebtiesi prie pirkliavimo ir karciamų, nepaisydami spirgėjimo, néi ką ant to seniai sako. Kiti, matydami, kad jie gyvenimą daro, teipgi pradėjo sziuom tuom užsiiminti, ir prie pirkliavimo kibti. Nors toje dalyje mus žmonėms truksta pažinojimo pirklystes reikalų ir lavumo, bet visgi reikia pasitiketi, kad su laiku jie paverž visą nuo žydų, taip pelningą užsiemimą.

Yra pas mus ir peiktinų naujienų. Bus apie metai su virszum, kaip užsidejo krautuvę szale Kaczergio, viens burliokas, buvęs kitą sykį žandaru Griszkabudžio, kur netekės tarnystos, už kokias ten szunystes, o gerai prisiplėšęs pinigų, persekojant ir lupant lietuvius, pradėjo pirkliauti. Rodėsi, kad lietuvių žinodami, kuomi jis buvo ir kokiui jis buvo lietuviams, szalinsis nuo burlioko ir jo krautuvės, bet kur tav! Žmonių visados pilna, tarytum jie stengiasi masolių szelpti isz pasšutinujų. Kelis kartus net nusistebėjau, pamatęs kaip žmonės kemiszasi pas tą kacapą. O jo grincioje, kur jis pats gyvena, per metturgius arba nedeldieniais visai iszrodo ant senoviszkos karczamos; žmonių prisigrūdė, kurie maukia alų ir deginę. Kas išstabiausia, kad pas kacapą daugiausiai lankosi žmonės nuo Griszkabudžio, kuriems, rodosi, geriausiai vertėtu pažinoti tą pauksztuką ir szalintiesi nuo jo už netikusius darbus tarp lietuvių.

Blogiausias dalykas, kad mus žmonės teip greit susibrauja su jeib kokiais maskol-palaikiais ir limpa prie jų, kaip ir prie žydų, tarytum be to mus žmonės gyventi negali. Czion jie kemiszasi pas kacapą, kuomet greta jo yra lietuvių-

ka krautuvė. Pavojingiausia dėl mus tai tas, kad tas burliokas sznipinėja tarp lietuvių ir varo savo senajį amatą. Žmonės gerai gali matyti, kad jis tėmyja kožną jų žodį, arba kitą sykį isz nežinių isztraukia kokia žinia. Žmonės besikalbėdami prie gėrymo nėi nejus kaip viens ar kitas žodis isz-sprus, o maskolius mokės pasinaudoti, arba ne kartą isz žodelio jis dasiprotės apie visą reikalą ir tankiai nėi nežinos, kaip jie į kilpas pakliuvo. Nejaugi nors vienas pasitiki kad toks Mamontovas pavirs į dorą žmogų ir liausis sznipinėjės? Per jį policija da grečiaus dažinos, kas tarp žmonių dedasi. Prigimimas vis vilkā į girią traukia dėl to vyruciai liaukities draugavęsi ir szelpę savo neprietelius. Linksmiau butu jeigu saviejie gyventume su savaisiais ir szelptume vieni kius. *Diegas.*

Isz Skotijos.

Praejo jau daugiau kaip pusė metų, per kurį tai laika neturėjome kunigo lietuvių, ir vis prasžeme Glasgow'o vyskupo, kad jis parkviestumus kokį kunigą lietuvių. Vyskupas ant to atsakė, kad mes patys pasijieszkotume kungių ir jeigu koks sutiksės atvažiuoti į Skotiją, tai jis užkviesė jį į savo dijaceziją. Mes padavėm praszymą. Kau-no vyskupui, teip-gi ir laikraszcziuose pagarsinome. Gavome atsisaukimą nuo vieno kunigo isz Lietuvos ir mes džiaugėmės, kad neužilgo gausime kunigą, pasitikėdami, kad jis bus geras tėvynainis, platinis tarp žmonių apszvietima, kels lietuvištę, uždės bendras skaitinycias, suteiks žmonėms gerus pamokinimus, ves žmones į sutikimą ir meile, tarp girtuoklių platinis blaivystę, tarp kazirnykų knygas ir laikraszczius vietoje kazirų.

Nors žmogus storojas, bet suversti, kaip vėliaus parapi-

kiteip stojas, taigi ir mes ne ilgai džiaugėmės su tokiomis viltimis ir pasijutome, kad lenkas užgulė ant mus sprando, o juomi yra kun. Vaitis isz Manchesterio. Jis porą kartą atsidangino į Skotiją ant misijų ir jam Skotijos lietuvių labai patiko, už tai, kad kožnu sykių daug pinigų sudėjo. Kun. V. pradėjo plianus daryti, kad į Skotiją patekti ir pradėjo raszinėti Glasgow'o vyskupui gromatas, me luodamas kad isz Manchester'o daugelis lietuvių iszsikraustę į Skotiją ir jis negalėjus Manchester'ye pragyventi ir nori į Skotiją persikelti, kadangi visi lietuvių jį kviečia pas savę. Vyskupas mislydamas, kad tai yra teisybė, užprasžė kun. V., ir jis persikėlė pas mus, niekam apie tai nežinant. Tarp lietuvių pakilo didelis subruzdimas, kad jis sav ramiai apsigyveno pas mus niekeno nepraszytas. Kiti nuoseniai pyko ant kun. V. už atsivežimą su savim tulo klieriko, kuris landžiodamas po žmones rinko pinigus. Mes vėliau dasižinojome, kad jis visai nebuvo klieriku, tiktaidideliu tinginiu ir žmonių apgaudinėto; taigi žmonės ir pyko kad tik per kn. V. jis galėjo nuo lietuvių pinigų prisiplėsti. Dabar nekurie prikizo kun. V. tajį jo atsigabentą klieriką. Kun. V. teisinasi, buk jis nieko nežinojęs, bet kitur iszsitaręs, kad jis atkersys žmonėms užtokį jų drasumą.

Kun. V. vieną nedėldienį per pamokslą apvagino neku-riuos, sakydamas, kad isz parapijos szv. Kazimiero viskas iszvogta ir kaltino tuos, kurie prie kun. Varnagirio viską czionai prižiurejė. Mat jis norėjo lietuviams akis apmulinčiai apie tikrą padėjimą parapijos, kad paskui turėtu progą ant visko pinigus rinkti, ir kad turėtu ant ko kaltę.

joje pasidarys netvarka ir visi soki negeistini atsitikimai. Tiekie lietuvių, kuriuos kūn. Vaitis apvagino apskundė kanaunykui, žadėdami skusti dar į sudą už nuplēšimą garbes. Kun. Vaitis susiprato, kad per toli nuėjės ir kad gali buti blogai, kita nedėldienį per pamokslą teisinosi, kad jis nemateš kasos ir nežinąs kiek joje yra pinigų, o sakęs teip kaip jam žmonės pasakoja. Toliaus aiszkino, kad daugiau nebusė kasos nėi kasieriaus, nėi jokio komiteto, tik jis paskiršė kolektorius, kurie surinkę nuo žmonių pinigus, atiduoſe juos kunigui, ir viskas busė gerai, net nėi vaidų nebusė, nes nebus užrasyta kiek kas duos. Kunigui labai patikyt, jeigu visi surinkti nuo lietuvių pinigai patektų į jo rankas, jis czionai ne ko kito ir atvazavo, kaip tik pinigų prisiplėsti. Lietuviai vienok nemislyja teip cariszkai viską kun. V. pavesti. Jie nor žinoti ant koto suvartoti jų pinigai.

Kun. V. jau pasiskyrė 3 rinkikus, kurie pradėjo rinkti pinigus nuo žmonių; mus žmonės budami mažai apsisvietę ir gyvendami svetimu protu, duodasi visiems apsigaudinėti. Įstabausia kad tarp kunigo paskirtų rinkimų yra vienas, buvęs Lietuvoje knygnesziu ir platintoju laikraszcziu, taigi rodosi jam vertėjo buti sumunesniu už kitus ir nesiduoti lenkui savę už nosies vesti. Ir teip kun. V. czion apsigyvenęs tuoju pakelė vaidus ir nesutikimą. Parapijonai turėjo savo susirinkimą ir nutarė kunigo rinkikams visai neduoti pinigų, tik mokėti į parapijos kasą, kunigas gi liepia niekam daugiaus pinigų neduoti, tiktaid jo paskirtiems rinkikams. Kaip toliau dalykai virs, kitu sykiu pranesžiu.

O tas klierikas jau czion negalėdams daugiaus žmonių prigaudinėti, rengiasi Amerikon keliauti. Mes jam linki-

me kuogreicziaus iszkeliavi-mo, bet amerikiečiai nuo jo apsidabokite. *Vabalas.*

Politiszkos žinios

Amerika. Partijų kova ant galo, kuri laimėjo, pranesime kitam numeryje. Republikonai ir demokratai tikėjosi laimeti. Republikonai skaite savo elektoriskų balsų 294, demokratai - 311. Dabar tiktai laukime iszpildymo pazardėjimų nuo tos partijos, kuri laimės.

Laike rinkimų Suv. Valstijų prezidento, pilipiniečiai rodos tyciomis pradėjo narsiaus užpuldinėti ant amerikonių. Tuomi pilipiniečiai nori parodyti, kad visas amerikonus darbas ir žudynės nepadarė ant jų mažiausios įtekmės, tik visus suvienyjo, kad iszkariauti sau nepriegulmystę arba mirti už savo laisvę. Miestelyje Dugupan amerikonai buvo surenge isz tengimių sau muzikantus ir norėjo su paroda pra-eiti. Tuom tarpu pilipiniečiai užpuolė isz užpakalio užmuszdami du amerikonus ir 3 sužeisdami. Amerikonai sumiszo ir bėgo kur katras galėjo pasislėpti. Kitoje vietoje vėl gen. Valencia užpuolė amerikonus, bet tapęs atmusztas ir tekės į grobį amerikonams vi-sas maistas ir ginklai. Apicerai Wilson ir Douty pas Bate su-pstyje didelius zopostus ryžių ir kitokių javų, su tuomi mie-riu, kad iszbadėjė pilipiniečiai bus paklusnesni ir greicziaus priims amerikoniską rėdą. Szeip mažų susimusžimų buvo keletas, kur 10 amerikonų tapė užmuzztų ir 12 sužeistų.

Prancuzijos pasiuntinys isz Manilos pranesza, kad amerikonai tik tiek žemės turi užvaldę, ant kiek jie patys stovi. Gyventojai pamatę ateinant amerikonus, juos pasitinka ir priima, kada-gi nepasitinkant butu palaikomi už neprietelius ir iszsaudyti. Ukė ir visa sza-

lies pramonė nupuolusi ant žemės laipto, nes kam žmogus dirbs ir rupinsis, jeigu atėjės vieną ar kitų pulkas viską atimtu arba isznaikintu. Pasintinys duoda rodą, kad europiečiams netinka ir nenaudinga apsigyventi kitose vietose apart Manilos, Iloilo ir Cebu, nes kitur apsigyvenus neįsgyvens dėl neapkentimo gyventojų.

Pietinė Apriko. Nei kiek neina geriaus anglams pietinėje Aprikoje, kaip kad amerikonams Pilipinuose. Anglai būdami deszimteriopai skaitlingesniais už burus, neinstengia jų pergalę ar suvaldyti, ir tiejie jiems vienur, tai kitur užduoda nemenkus smugius. Gen. Roberts pagarsino, kad ant kalėdų sugryžsės Anglijon, nes burai jau pergalę esą, ir vos tai pagarsino, kaip vėl atsaukė, kad pasilikę iki Vasario mėn. ir pareikalo 5000 arklių ir kad jam truksta pajiegų, kurių jau Anglijoi neesant, nuspresta jas rinkti iš tarpo pietinės Aprikos kolonijų gyventojų. Anglai nusigando, kad per Spalio mėnesį jų nuotrotos tiktais užmusztuose isznesė 167, tarp kurių buvo 15 apicierų ir kunningaikštis Christian, karalienės giminaitis. Toks nuokritis negal skaitytis užbaigimu karės, bet neperstojanciu tėsimusi tollyn. Apart užmusztujų skaitliaus, dar 97 anglai patėko į burų rankas. Nuo burų sužeidimų anglų numirė 388. Sykiu imant anglai Spalio mėn. neteko 733 kareivių. Patys anglai garsina, kad burai turi zopastą maisto ir karriszkų reikmėnių ant 6 mėnesių ir kad susimuszimai atsinta kas diena. Gen. Botha su nemenku burų pulku ketas pulti į Kapo kolonijas pietvakariuose Oranijos. Anglų gen. Paget nusiuntė paslus pas gen. Bothą, kad tasai paisiduotu, nes jo priesžtingumas

nieko negelbės. Botha atsakės, kad jo pasidavimas bus be naudos, nes burai nutarę karę be perstojimo vesti tollyn. Burai vėl pagavę vieną trukį pas Geneva, kur sugavo 90 karevių, kaip trukio palydėtojų, ir iszkraustę keleivius uždegė trukį. Tik atvažiavus plienu apkaustytam trukui, burai pasitraukė su grobiu. Sugautuosis burai nenorėdami sykiu gabentis, atėmę jiems ginklus tiktais, visus paleido.

Lordui Robertui susirgus, vadovystė tapo pavesta lordui Kitchnerui, kuris ketinės burų nesivaikyti, bet visuose miesteliuose įtaisyti kariaunos pulkus, kad juos apsergėti nuo burų užpuolimo. Kada mieštai bus apsergėti, tada įtaisyti pulkų raitelių ir sugaudyti burus. Kaip tas pasiseks Kitchnerui, pamatysime paskiaus.

Anglai labai moka platinti savo simpatiją tarp burų, kokių gal laikosi tiktais nuožmiausi žmonės, o ne civilizuoti, kaip anglai. Teip jie sudegino visus namus farmerių, kaimo Vessels, kur viena moteriskė szovusi į anglą, kuris atnesė gen. Rundle proklamaciją, kad jam iszduotu visus ginklus ir užsislėpusius burus. Kitoje vietoje vėl anglai atrado 20 vienų moterių, su kuriomis pasielgė saviskai, o kuriuos Roberts pagyrė už tai, kad jie dzentelmoniškai pasielgė. Jacobsdal'e, kur gyventojai burus buvo priėmę ir užslėpę, anglai sudegino visų gyvenimus. Pagal nuszaukimą, anglai skaitomi už apszvestus, bet pagal jų darbus lygus yra nuožmiems laukiuniams gyventojams.

Prezidentas Kruegeris szių sanvaitę atvyks jau Europon ir aplankys visus Europos sostapylius, kur užsilaikys teip ilgai, kol aplankys ypatas, kuriuos gal bent kokią pagelbą suteikti. Gyventojai visur ketata iszkilmsngai Kruegerį priimti, bet valdžios nuo to atsi-

sako nenorėdamos užpykinti Anglijos. Paryžiuje rengiamā ypatinga demonstracija, ir laikraszciai pranasauja, kad Kruegeris aplankys prezidentą Loubetą.

Vokiskas garlaivis „Bundesrath“ iš Transvaaliaus pargabeno \$650,000 auksu, burų tautisiko turto, ką Vokietijos valdžia Hamburge užgrėbė. Mat Vokietijai butu sugadu į pustrecio milijono markių. Bankeriai, Arndt & Cohn, ant kurių vardo buvo casai auksas siūtas, pakėlė protestą pries valdžią, kuri nor atimti jų siuntinį.

Rytinė Azija. Galiausiai laikraszciai pranesa, kad jau prasidėjo tarybos tarp Kinų ir Europos viespatyscių. Tarybos yra daromos Pekine ir priimta Prancuzijos užmynomą kaip geriausią. Bet kas per reikalavimai tame užmynomę, nežinia. Kinų komisoriai siulo \$200,000,000 atlyginimo visoms viespatystėms, ką atmokėtu per 60 sykių po pusketvirtę milijono, ir kaip gvaranciją, paveda europiecių priežiurai visus muitus ant atgabenamų išsvetur pirkinių. Toliaus pažada kun. Tuan ant viso amžiaus uždarysti į kalėjimą, kad negalėtų daugiaus žmonių gundyti pries europiecius, miestą Tientsin padaryti tarptautisku miestu, visus uostus laikyti atdarus dėl visokių laivų, nepirkti svetimose szalise jokių ginklų (kadangi galės namie pasidaryti) ir pakelti dvigubus muitus ant atgabenamų pirkinių, kad greičiaus atmokėtai tą skolą.

Maskolija ketinanti atskirti nuo kitų viespatyscių ir veikti viską ant savo rankos Kinuose.

Vokiečiai ir anglai susivienyę eina szian ar ten drausti maisztininkų, ir kur jie nepasisuka, tai viską nusluoja, gyventojus užmusezdami, o na-

mus sudegindami.

Ispanija. Ispanija stovi, ant kranto monarchiszko nupuolimo ir ten, kaip ir kitose vakarinėse viespatystėse, turėjvykti respublika, parlamentarizmas. Liberaliszki ir konzervatyvizki laikraszciai pranasauja, kad Ispanija stovinti ant laisvės slenkscio ir karlis, tai ją išplėsz iš nagų monarchizmo.

Apie Barcelioną ir Kataloniją yra labai sukilę karlistai, prie kurių prisidėjusi ir žemoji kunigija, raginanti žmones prie ginklų, kad permainingti netikus surėdymą išsalies. Ukininkai ir žemoji kunigija yra teip suspausti ir nuvaranti, kad jau toliaus atsiskoko klausyti savo perdėtinį didžiunį.

Kad nepaskleisti tarp gyventojų žinių apie karlistų veikimus, tapo uždėta asztriausia cenzura ant laikraszcii. Pulkai gerai apsiginklavusių karlistų išstraukė į Berga kalnus, jau. Grenadoje, Alicante ir Jaen provincijose tapo apsauktas kariszkas apgulimas. Kratos ir aresztavojimai kungių atsilieka, visai Ispanijai. Mat Madridte netikėtai sugavo vieną kunigą su suokalbio rasztais ir tokiu budu išzėjo aikštėn kunigų darbai.

Dalis darbu.

Youngstown, Ohio. Amerikan Tube & Iron Co. pradėjo dirbti, kur 400 darbininkų gavo darbą.

Toledo, Ohio. National Steel Co. gavo užprasmymą nulieti 3000 tonų rėlių dėlko darbininkai turės per 2 mėnesius pilnai darbo.

Victor, Colo. 300 kalnakasių, Independence kasyklų, sustraikavo, reikalaudami pakėlimo algos.

Marinette, Wis. Marinette Iron Works Mfg. Co. keta padidinti gavo pabū-

kus net už \$100,000 jeigu McKinley liks iszrinktu ant prezidento. Tuomi kompanija nori priversti darbininkus, kad tiejie balsuotu už republikonus, norėdami gauti darbą.

West Superior, Wis. Bostonokapitalistai keta pastatyti czion pabriką tirpinimui rudos ir czystyjimo vario.

Clarksburg, W. Va. Czion susitvėrė nauja kompanija po vardu „The Interstate Coal Co.“ su \$100,000 kapitalo, ir tuojaus parengs czion naujas kasyklas.

Crabtree, Pa. Donohoe kompanija pastatė czion 120 naujų pecių deginimui kokso, kur apie 300 darbininkų gaus darbą.

Canansburg, Pa. Pittsburg & Buffalo Coal Co. naujose kasyklose jau pradėjo dirbtį.

Lopez, Pa. Broliai Jennings nupirko 12,000 akrų miszko, Garrett paviete ir statė lentų pjovinycią, kur gaus darbą per 200 darbininkų.

Altoona, Pa. 200 darbininkų sustraikavo „Altoona Iron Works“ už numazinimą algą nuo \$4,20 ant \$3,00 už toną.

Tampa, Fla. Czion sustraikavo 500 cigarų darbininkų, darbavietėje Ybor-Maurara Co. ir Arguelles & Lopez Co.

Straikas!

Hazletono apielinkėje tulos anglekasyklų kompanijos ne-iszpildė darbininkų reikalavimų ir tenai straikas tėsesi tolyn. Mažos kompanijos keta vercziaus uždaryti kasyklas, negu iszpildyti darbininkų reikalavimus. Joms yra nemazu smugiu panaikinimas savo krautuvii, kuriose darbininkai buvo priversti viską pirkti, numazinimas prekės ant parako nuo \$2,75 ant \$1,50, iszmokėjimas algą kas 14 dienų, vietoje mėnesinių ir dar-

pakėlimas algos po 10%.

Per straiką kalnakasiai nūzdė \$4,740,000 algose, per 36 dienas, neskaitant nedeldienių, o skaitant po \$1,00 tiktais ant kiekvieno darbininko isz 140,000 sustraikavusių.

Kompanijos per straiką nūzdė apie \$5,000,000.

Geležinkelijų darbininkai nūzdėj \$2,000,000.

Visas striikas mažiausiai bus kasztavęs apie \$12,000,000.

Isz Amerikos.

Suv. Valstijų gyventojai.

Pabaigoje Spalio men. Washingtono valdžios pagarsino skaitlius suskaitymo gyventojų, kuris isznesza 76,295,220, didesnis ant 13,225,464 už suskaitymą 1890 rietuose. Kiek yra gyventojų pagal tautas, dar nepagarsinta. Vien tik Indijonų yra paduotas skailius ant 134,158. Kasztai szito suskaitymo gyventojų isznesza \$6,361,961.

Suv. Valstijų paczto kasztai.

Paczto virszininkai Washingtone pagarsino, kiek per metus, iki 30 Berželio, iszmokėjo visokioms kompanijoms už vežiojimą paczto siuntinių, ir teip: už iszvežiojimą paczto siuntinių Suv. Valstijose iszmokēta \$55,146,060; už siuntimą į užrubežius \$2,014,538. Sykiu \$57,160,598. Ant ateinančio meto, paczto valdžia reikalauja \$61,430,249.

Kiek jėmė pinigų už markes ir t.t. dar nepagarsino.

Studentai sustraikavo.

Alliance, Ohio, isz Mount Union universiteto tapė pavaryti 3 studentai už kėlimą naktynėje ermyderio ant gatvių. Tas pavarymas nepatiko sanariams ir jie skaitliuje 175 sutarė tol neit į universitetą, kol nebus priimti atgal iszvarytieji.

Pusėtinės amžių,

Hempstead, L. I. numirė Horner Green, turintis 123 metus. Jisai gimė 1777 metuose ant farmos netoli Elizabeth, N. J. Jisai buvo kelis kartus apsivedęs ir turėjo 37 vaikus.

Pittsburgh numirė Edward Henry, turintis 116 metų. Jis gimė 1784 metuose Culpepper, Va. ir vergavo iki iszliuosavimo. Penkis kartus buvo apsivedęs, bet penktoji pati ji pergyveno. Vaikų isz viso senis turėjo tiktais 60.

Tik 500 milijonų.

Suv. Valstijų valdžia iszleido ant kariniaus ir vedimo karės nuo Balandžio mén. 1898 m. iki 1 Lapkričio 1900 metų tik \$500,000,000. Tieki gyventojai turėjo pražudyti turto, kad parodyti svietui, jog ir Amerikos valdžios moka aikvoti turtą.

Kaip žmonės įanarkistus pavirsta.

Turtingiausiu kudikiu visoi pasaulėje yra caro duktė Olga. Pirmą sanvaitę po jos užgimimui buvo paskirta jai 5,000,000 rublių. Tulas amatninkas Amerikoje perskaitės tą žinią isz sykio pastojo anarkistu. Jis mat dirbo nuo pat kudikystos iki 75 metų, negėrė jokių gėrymų, nerukė, o ne kartą ir nedavalgė, kad tik kiek suczedyti ir savo vaikus aprūpinti; tokiu budu surinko apie 2,000 dol., kur caro duktė vos užgimusi pastojo savininkė milijonų. Tas jis teip sujudino, kad jis prie anarkistų partijos prisidėjo.

Skundžia senatorių.

Tula Mae Lucy Leeton apskundė senatorių Mississipi valstijos Wm. Sullivan už nedalaikymą prižadėjimo. Pagal jos pasakojimą ji buvo apsivedusi, kada susipažino su senatorium Sullivan'u, kuris ir gelbėjo jai gauti atskyrimą nuo jos vyro Thomas Hyde, bet dabar jau nenorėj Jos vesti, už tai ji ir apskundė, reikalauda-

ma \$50,000. Ji tula laiką gyvenusi su juom drauge, bet jis ją praszalinęs ir, lankydamas jo namuose, radusi kitą moteriszkę.

Szaudymas trukyje.

Ant stotės geležinkelio meste Montgomey Ala. policijantas Lawrence, murinas įėjo į vagoną, suaresztavoti tulą Miles teip gi muriną, gaudomą už galvažudystą. Miles norėjo užsauti policijantą ir jiedu pradėjo szaudytis viens į kitą ir galiaus policijantas parsimetė Miles'ą, bet kitas murinas ruderė jį isz užpakalio. Pakilus sumisžimui Miles pabėgo, bet turėjus kulką galvoje ir, regisi, bus sugautas. Besisaujant vagone vienas keleivis taip paszautas.

Gubernatorius dovaningo gyvastį.

Wheeling, W. Va. tapo prasudytas ant pakorimo murinas Madison už užmuszimą kito murino. Dviem dienom pries pakorimą, gubernatorius sustabdė iszpildymą prasudijimo ant 10 dienų. Sudžia, kūrs jis buvo prasudinės, tame tarpe numirė. Tai iszgirdės gubernatorius atsakė, kad sudžia numirė, ir laikas, kada jis turėjo buti pakartas, praėjo, todėl jis negalėjapti pakartu pagal tajį prasudijimą ir teip murinas iszliko nuo kartuvių.

Beprocžiai pabėgo.

Matteawan, N. Y. 20 beprocžių vieną vakarą susitarę užpuolė ant 6 sargų, ir atemė jiems raktus visi iszėjo į miestą. 13 beprocžių sugavo policija, bet 7 iki sziol nesurado.

Baisi ekspliozija.

New York'e ant Warren gatvės užsidegė viena didele aptieka, kur buvo daug ekspliodujancių skystimų. Gerai dar, kad nelaimė tikosi pietų laike, kada daugelis darbininkų isz aplinkinių namų buvo iszėjė pietų. Kada ugnis prisigriebė prie tų skystimų, nuo ekspliozijos sugriuovo visi

aplakiniai namai. Žmonių ta-
po sužesta 101, užmuszta 20.
Zemės drebėjimas.

Floridaje, apie Jacksonville, buvo žemės drebėjimas 8 kartus, kuris prasidėjo desimto val. pirmą pietų ir tėsėsi iki 4 val. po pietų. Daugelio namų sutruko langų stiklai, bet didesnių iszkadų neatsitiko.

Nelimes.

Homestead, Pa. Carnegie geležies liejinycioje nuo ekspliozijos tapo apdeginti 3 darbininkai.

Berrysburg, W. Va. kasyklose Southern Coal Co. isz nežinomos priežasties užsidegė dinamitas, kur nuo ekspliozijos 14 darbininkų tapo užmuszta.

Edwardsville, Pa. kasyklose Kingston Coal Co. No. 1 užsidegė gazai, kur smertį rado Adomas Vaznelis, M. Gutaučius, Petras Juodzevicius, P. Mikalauckas — lietuviai; John Dolan, David Evans, Adam Sotoski, Adam Ratakoski ir M. Moarski.

Straiko laike nebuko gana uždabojamos kasyklos ir daugelyje vietų prisirinko gazu, kur atėjus kalnakasiams, tiejie užsidegė. Ekspliozija nuo gazu atsitiko daugelyje kasyklų, ir visur lengviaus, tai sunkiaus apdegino po keletą darbininkų. Darbininkai nuo tokia nelaimių galėtu apsaugoti vienai neidami į darbą niekur, kur tik yra pavojus gyvasciu. Tegul kompanijos teip viską pataiso, kad tokia nelaimių neatitinktu.

Nusidejeliai.

„Riazan, dvidesimt minutų!” suszuko konduktorius, eidamas per vagoną. Asz pašokau isz miego. Ukanutas rudens rytas. Auszta. Szviesa, prasiveržus per uždengtus langus ir sutikus raudoną szviesą liampę, dar nubudusių isz miego keleivių.

platformos, ant sugedusių vamzdžių uždudavo du nuplyszusiu vokieciu. Apie mięgą nebuko ką nė mislyti. Asz drauge su kitais keleiviais jėjau iszgerti arbatos.

Grįždamas atgal, pamaciau ant platformos besigrumiant apie kas žin ką kruvą susirinkusių keleivių, nors lytus pyle kaip isz kibiro.

„Kas ten?” paklausiau efinancio pro szalį žmogaus.

„Tai nelaimingiejie, kurie važiuoja į Sibériją, atsakė žmogus. „Yr’ ir ponų tarp jų”, — pridurė jis. — Visai jauni žmonės; nekurie isz jų dar nemoka nosies nusisluostyti; nelaimingi vaikai — ką gijie galėjo padaryti?”

Asz prisiartinau. Ant szalios žemės sėdėjo apie penkio lika ypatą, apdarytą pilkais drabužiais; keletas isz jų buvo geležiniuose panciuose. Tarp jų buvo žmonių visokių tautų, luomų ir amžiaus. Szaly dailiai nuskusto ir susiraukusio senio, ant kurio veido galima buvo matyti neiszpasaikytą drąsumą ir kuris sznairiai dairėsi į visas puses, sėdėjo jaunas, su ką tik pradedancią želti barzda, mėlynakis, vaikinas, kuris meiliai žiurėjo į susirinkusius keleivius. Szaly pasirėmus ant jo peties, sėdėjo jauna mergina, kaimiskai apsirėžiusi, ji atėjo atsisveikinti su juo. Jaunas nusidejelis nesznekėjo nieko, tiktais kartais praskirdavo plaukus nuo merginos kaktos ir glausdavo ją prie savęs.

„Ką jis padare?” paklausiau juos sergstincio kareivio.

„Savo pacią užmuszė”, atkirto kareivis asztriai ir nusigržo.

Kas gi buvo ta jauna mergina? Sesuo? Ar jo mylimoji, dėl kurios jis tapo žmogždužiu? Kas žino? Tyliai pražuvo dvi žmogysti — dvi isz tankstancių: kam jos rupi?

Nuoszaliau stovejo dar kruva „nusidejelių”. Jie teip gi

buvo pilkai apvilkti, bet iszrode kitoniszkai negu pirmiejie. Jų buvo penki ar szeszi. Isz jų veidų ir apsiéjimo matoma buvo, kad tai mokslo vyrai.

Net tas žmogus, kurio asz pirmiau užklausiau, patėmyjo tai ir iszreiszkė, vadindamas juos „ponais”. Asz tuojuas pažinuojas: tai buvo Maskvos studentai, auka ką tik užbaigto „nihilistų proceso”, laike kurio asz dar gyvenau Maskvoje.

Kada pirmają kuopą saugojo tiktais keli kareiviai; kada jie galėjo kalbėtis su keleiviais ir atsisveikinti su savo giminėmis, „politiskus” nusidejelius saugojo desimts kareivių ir neleido akyvų keleivių arciaus, kaip per desimt zingsnių.

Vienas isz jų buvo man pažystamas. Suszukės „nenusimink”, asz norėjau pasisveikinti su juo. Vienok tuojuas manę atstumė kareivis ir drebanciu balsu tarė:

„Eik, pone, eik; labai užginta sznekėtis su tais žmonėmis”.

Nelaimingiejie vaikinai, su kuriais apsiéjo, kaip su nuožmiais žvérinmis, iszrodė visai ramiais. Laikas nuo laiko jie pratardavo kiti kitam po keletą žodžių; jie iszrodė, kaip keleiviai, kurie laukia trukio važiuoti pasilinksinti. Akyva buvo pasižiurėti į veidus aplink stovinčių. Czia buvo žmonių visokių luomų: prasciokų, pirklių ir caro tarnų, vienas net ir labai augstas caro tarnas — isz Justicijos ministerijos; jis grižo į Petrapilę. Ant visų veido galima buvo matyti nepatikimas, geda, net piktumas. Rados kiek vienas jautė, kad tie jauni vyrai pražuvo ne vien tik isz savo kaltės.

Pries juos net ir augstasis caro tarnas pastovėjo valandėlę.

„Na, vasze prevoschoditels two, kaip mes tamistai patin-

kame?” paklausė juokdamasis vienas isz jų.

Nuleidės akis, caro tarnas įlinno vagoną, slépdamas nuo szvilpimo ir užimo keleiviu.

Staiga sujudo visi keleiviai. „Ten jis! Acziu Diev! Mudvi nevelai atvažiavova!” Szaukė jauna mergaitė. Keleiviai umai prasiskyrė ir asz pamaciau dyi moteriszki, joudai apsivilkusi, kurios stengesi prieiti prie jauną „nusidejelių”. Vienas isz jų paszoko ir linksmai bėgo prieszais.

Viskas atsitiko teip greitai, kad asz ką tik spėjau įsižiureti, juog viena isz jų jauna moteriszkė, o kita sena, su baltais plaukais, susilenkus, pasiremus ant rankos jaunosios. Ką tik jos prisiartino prie kareivių, vienas isz jų tuojuas jas sulaike, antras gi atstumė su szautuvu jauną „nusidejelių”.

Aplink stovintieje supykę pradėjo užti.

„Asz jo sesuo, o czia-motina!” suszuko mergaitė. „Negalima gi užginti paskutinį kartą sudie pasakyti”.

„Man prisakyta, turiu, pildyti; negaliu leisti”, atsakė jai kareivis.

„Bet susimylėk tamista!” prasė apsiaszarojus mergaitė. „Mano motina serga! Asztuonios desimt viorstų szunkeliais atvažiavo jį, kad paskutinį kartą pamatyti ir palaiminti jį... O! tamista nebusi toks nežmoniszkas!”

Minia, kuri vis augo ir augo, pradėjo urzgeti.

„Galvijai! Szunes! Žmogžudžiai”, szaukė keletas.

Net kareivų sujudino.

„Bet panele!” — tarė jis, — man ir gi szirdj skauda. Ką asz galiu daryti? Tamista jugzinai; disciplina.... Praszyk panele, pono apicieriaus”.

Tuo tarpu pasirodė „ponas apicierius”, atsigėrės ant stacijos arbatos. Tai buvo žandarų leitenantas Dimitrijus Roemeris. Nuo to laiko, kaip jis pastojo į žandarus, pradėjo

užsiplenyti gardū kasnelj duo nos. Dabar jis vienas isz griausią sznipukų Petrapilės paslaptinės policijos. Buvo jis augsto ugio, laibas, sudziuves, su raudonais plaukais, raudona barzda ir bakais, isz baleš, visiems nesimpatiszkas.

„Kas czia darosi?” szauke jis storu balsu. „I wagoną marsz! Jau laikas!”

Mergaitė priėjo prie jo.

„Leisk, tamista, mus pasisznekęti su Kazlaucku. Asz jo sesuo, szita moteriszkė — jo motina”.

„Vėl ko! Žinau! — atkrito jis kiauliskai. — „Žinau tas seseris ir motinas: vis niekniekiai! Tokioms seserims tieponaicziai paprastai įduoda rasztelius, kad iszgelbēti savo draugus — nihilistus. Szalin! O jus — tarė kareiviams — varykite juos į wagoną”.

Kas toliau atsitiko sunku apraszyti. Visi stovintieji aplink supyko, pradėjo užti, szvilpti. Akiesmirknyje nu grudo apicierių į szalį. Kaireivai stovėjo kaip suszalę ir, rodos, neklause užpykusio vyresniojo, kuris suriko: „Prie pecių szautuvus! Szaukite tuo szunis!”

Jau suskambino trecias varpelis. Niekas to neatbojo; trukis stovėjo tusczias, visi keleiviai apstojo, „nusidėjelius”.

Kasžin kuo butu viskas pasibaigę, kiek butu prazuvę žmonių, kad nebutu įsimaiszės augszciaus minėtas caro tarnas isz Justicijos ministerijos. Jis priėjės prie apicieriaus storu balsu tarė:

„Tamista užsimišsti! Tamistos urėdas neleidžia tamistai užgauti moteris. Leisk jas paskutinj kartą pasisznekęti su Kazlaucku; asz už viską atsakau”.

„Kas tamista toks?” paklausė jo Roemer’is.

„Asz ministerijos sanaris N.”, atkrito szis.

Apicierius, suniurnėjės kaspinką, atsitraukę szalin ir pa-

sislėpė vagone, kuris buvo pa-skirtas nusidėjeliams. Abimoters „padékavojusios” caro tarnui, skubinosi prie Kazlaucko.

Mes turėjome neužmirszti apie važiavimą, keleiviai bėgo ant savo vietų, nes trukis szvil-pė jau nevieną kartą. Bet važiuodami dar ilgai negalėjome nusiraminti. Daug buvo apie tą atsitikimą kalbėta ir man rodos per Rusiją dar nevažia-vo nė vienas trukis su tiek re-voliucjoniskas medegos.

Bet kasžin ant kiek keleivių szitas atsitikimas padarė įspudį ant ilgo laiko? Daugumas, žinoma, tuojaus užmiršto tarp mažmožių kasdieninio gyvenimo, aczių pripratimui, budui ir baimei.

Įspudis, kurį padaro ant žmogaus toks atsitikimas, yra tik nelyginant laszas jurėse apskrito nusizeminimo, nepri-jautimo, neteisingumo. Pamislyjus gi, kad tokį laszų placziausioje žemėje caro per metų metus kadiena krinta tukstanciai, suprantama, kaip isz tų laszų pasidaro jurės amžinos neapykantos.

Vertė Jonas isz P.

ISZ lietuviškų dirvų Amerikoje

Union City, Conn. Mus mieste lietuvių nedaugiaus per 60 szeimynų, kur dauguma dirba vietinėse dirbtuvėse. Durtuvės yra tokios: viena lie-jinycia ir trys gumo iszdibanczios yvairius daiktus ap-siavimui ir apsivilkimui. Tautiskas susipratimas czion yra pirmiau pakilęs nėgu kitose lietuviškose naujokinėse. Su-siv. kuopa iki pereitų metų buvo viena isz didžiausių, pradėjus tverti T. M. D. isz musų miesto buvo pirmas atbalsis, ir czion tuoju susitvėrė kuopa ir kiekvienam tautiskam užmanymui mus miesto lietuvių buvo pirmutiniai pritarėjais. Darbsztesniems agitatoriams iszsiskirsciu isz jų vieta

nesant kam užimti, mes paskutiniai metais szauniai atsiliko-me.

Vienu isz svarbesniu mus darbų, kuris galėtu buti pa-veizdu kitiems, yra nupirkimas Linden Park'o per Szv. Jurgio draugystę. Tas par-kas, didumo 4 margų randasi tarpe miestelių Union City ir Naugatuck, ir jį abiejų mie-lelių gyventojai samdo piknykams. Už parką draugystė užmokėjo \$2,600. Pereitą pa-vasarį sanariai draugystės su-dėjo \$700 (dėjo po kien katras iszgalejo), ir paėmę nams-tatį, pasistatė sav svetainę su-sirinkimams ir pasilinksmini-mams, kad tokiu budu apsi-saugoti nuo svetimtauciu skriaudimo.

Lietuviai prigulinti prie po-litiszko kliubo, iki sziam me-tui laikydavosi prie republi-konų partijos, kadangi kliubo vadovai turėdami pažintį su nekuriais darbdaviais, ir gau-dami nuo jų geresnį darbą už agitaciją tarp lietuvių, juos prie republikonų partijos stengdavosi palaikyti, bet žmo-nems susipratus szemet, kaip girdéti, didesnė dalis ketino balsuoti už socijalistų partiją.

14 d. Spalio buvo susirinkimas politiszko kliubo, ant ku-rio žmonių buvo nemažai. Ant susirinkimo buvo ir J. S. Pruselaitis isz Waterbury'o, ku-rio žmonės prasė, kad jis kai-po pasiuntinys, papasakotu ką apie Susiv. seimą. Jis placziai pasakojo apie seimo nutarimus ir apie tvarką laike seimo, isz ko daugelis stebėjos, kad kuni-gai tokį ermyderį kélé. Vėliaus buvo girdéti žmones kuo-pelese besisznekant, kad kuni-gai rupinasi apszviestesnius sanarius prasalinti, o likusius lengvai pataikys pagal savo norą szokinti ir tą musų orga-nizaciją kunigai visai į niekus pavers.

Kliubo prezidentui atidarius susirinkimą radosi tiek daug kalbėtojų, kad kalbos tėsėsi

kelias valandas, kožnas kalbė-tojas stengési iszrodyti koki budu darbininkai galėtu page-rinti savo buvj ir issiliuosuoti isz po kapitalistiszko jungo. Kas įstabiausia, kad nė vieno nesirado, kuris butu gyres re-publikonų arba demokratų partijas. Ant pabaigos vėl kalbėjo p. Pruselaitis paaisz-kindamas mierius socijalizmo. Ant kiek jo kalba patiko žmo-nėms, galima buvo spręsti pa-gal gausų plojimą dėlnų ir szaukimus: „tegyvuoa darbi-ninkų partija, tegyvuoa soci-jalizmas”.

Jau visiems yra žinoma, kaip Waterburyje kun. Sau-rusaitis skirsto žmones į parti-jas, o net ir Susiv. kuopą bandė suardytí, sutverdamas kitą isz savo szalininkų; dabar tas pats ir pas mus atsitiko ir žmonės tiesiok kaltina kun. S. kad tai jo esas darbas. Czion mat yra pagelbinė draugystė ir nors lietuvių czion ner tiek, kad vienos draug. butu per mažai, bet susitvėrė ir kita, kuri su visukuomi slepiasi. Kaip girdėjau jau prisiraszė arti 10 sanarių; susirinkimus laiko airių svetainėje, pamirss-dami, kad lietuvių turi savo svetainę. Tegul organizuoja-si, Dievejiems padék, bet kaip iszrodo, tai giltinė, greit juos užklups. Molderys.

Boston, Mass. Tankiai girdėt rinkėjus aukų arba ir kitus tautiecius skundžiantės, kad tankiai mus tamsesniejie žmonės iszsitaria, jogiai mums nereikia nieko daryti prieszai carą, kuris esas mus tévu ir kad visame reikia jo klausyti. Bet tie akli caro garbintojai nepasako mums, ką mes nau-dosime, klausydamis caro ir jo paliepimų? Pirm viso ko mes turėtume priimti pravoslaviją ir virsti į burliokus, sekti jų szlykszciausius paproczius ir pasielgimus, nupulti ant dva-sės ir kuno, pavirsti į nedorė-lius, girtuoklius, vagis, žmog-

žudžius kaip ir kiti caro vien-tikiai pavaldiniai.

Jeigu kuris isz lietuviszkų burliokbernių nemato kokią blogą pasekmę padaro susi draugavimas su burliokais, asz papasakosiu keletą atsitikimų Lietuvoje. Jeznė miestelyje, Trakų pavieto, Vilniaus gub. stovi keli pulkai kareivų, da-bar-gi pro pat Jezną pradėjo plentą vesti, prie kurio visi darbininkai atgabenti isz gilumos Maskolijos. Maskoliszka dva-sia ir smarvė prasiplatino tarp žmonių, jie doriskai nupuolė, teip kad jau žmonės ne tie pa-tys, ką buvo kiek metų atgal, net ir ligos atnesztos burliokų prasiplatino tarp žmonių, o kurių pirmiau mus kraszte-niekas negirdėdavo.

Jezne pirmiausiai merginos, lietuvaitei, pradėjo su maskoliais kareiviais kalbėt, sveiki-niž ir szokt, o galius girtuok-liauti ir atvirai, be jokios gė-dos, paleistuviauti. Dabar jau ir aplinkinių kaimų, mer-ginios ir gyvanaszlės, kurių vy-rai Amerikoje ar kitur, gyve-na su burliokais ir kareiviais. Kareiviai statei užpuola ant moterių ir sužagia jas. Kitos net apsiveda su burliokais, bet už valandos pameta tuos ir valkiojasi su kareiviais, arba jeigu kuri apsiveda su karei-viu, tą pametus eina prie bur-liokų o vėliaus vėl prie karei-vių gryžta ir vėl pameta ir tt. ir teip gyvena be jokios tvar-kos ir dorybės.

Virbiliszkių kaime tula gy-vanaszlė laiko pilną grincią burliokų ant apsigyvenimo ir su visais gyvena, kaip su vyru. Ji giriiasi kaimynkoems, kad jos vyras iszeidamas į Ameriką pavelijęs pasibovyt, tik gudriai, o ji iszmananti daug, tai nėi nesibaimijanti nieko.

Apie Jezną, Punę, Butrimoniis ir Stakliszkes žmonės yra visai neapsiszvietę, ypacz tau-tiszuose reikaluoze, už tai mažiaus iszmanant apie savo reikalus, greicziaus isz kelio

doros iszkrypta ir į burliokus isžvirsta. Seniaus Lietuvoje visi su paniekinimu žiurėdavo ant merginos, kuri motina pastodavo, dabar tas visai isz mados iszėjo, ir žmonės visai nesidyvija, teip prie to pripra-to.

Liudna ir gaila girdint, skai-tant ir rasant apie tokius at-sitikimus tarp lietuvių. O vis tai darbas geraszirdžio caro, kuris norėdamas mus sumas-kolinti ir paversti į išstikimus pavaldinius, siunczia isz gilu-mo Maskolijos gaujas savo isz-tvirkelių, kad su jeis sėbrau-dami ir mes tokiais pastotume.

J. J. Raulynaitis.

Newark, N. J. Lankantės szioje vietoje man labai rupė-jō iszgirsti dainuojant Dr. V. Kudirkos giesmininkų draugystę, apie kurią daug buvau girdėjės. Prie progos atsilankiau svetainėje, kur jie moki-nasi ir laikau už džiaugsmą pasakyti, kad draugystė yra padariusi žymų žingsnį daina-vime nuo laiko jos užsidėjimo. Jie sudainuoja visai puikiai daugelį dainų sutaisytų ant balsų, už ką garbė pripuola jų mokintojui p. L. Ereminiui. Draugystė dėl mokinimosi su-sirenka du kartu kas sanvaitė. 5 d. Sausio 1901, metuose-su-kaktuvėms nuo užsidėjimo, draugystė turės koncertą ir balių, ant kurio ketina daly-vauti ir kelios svetimtauciu-giesmininkų draugystės.

J. Kazakeviczius.

Jersey City, N. J. 25 d. Spalio lankesi mus mieste Bryan'as. Demokratų partija iszkilmingai ji pasitiko su paroda, kurioje dalyvavo daug lietuvių, paragintų per vietinius politikierius ir jie už stiklą alaus vaiksciojo per 4 valandas. Kiti net peciūs prasvilino kitiems su degan-cziais zibintuavis. Bet kokia naudą jie isz to turi, arba pa-sitiki turēti? Demokratų par-

tija teip kaip ir republikonų yra paremta ant sistemos kapitalizmo, tos abi partijos rei-kalauja, kad darbininkas butu vargu darbdavio. Kuri isz tū dviejų partijų gaus virszu, mums vis tiek, nes mus teip-pat alins kaip ir pirmiau, už tai mes darbininkai privalome kreiptiesi prie tos partijos, ku-ri daugiausiai mums gero gali padaryti, kurioje mes patys turėsime balsą. Taja yra so-cijalistiskoji darbininkų par-tija.

Liudna ir praneszti, kad mus miesto lietuvių nenori susipažinti su savo padėjimu bei su sanlygomis tarp kurių gy-vena ir ko darbininkai sulauk-tu, jeigu patys pradėtu dau-giau apie savę rupintis. Jie neskaito geresnės italpos knygų ir laikraszczių aiszkinan-czių darbininkų reikalus. Musų miesto lietuvių teip-gi galetu uždėti knygyną, teip kaip ir kituose miestuose, bet kam jiem skaityt knygas ir akis gadyt? Laikraszczių pas-mus mažai galima užeiti, nors lietuvių skaitosi szimtais. Pa-mislykime tiktais, ką yra ver-tas žmogus, kuris nežino nieko apie savo tiesas, apie sanligas, kurios padaro jį nelaimingu, nežino kas aplink jį dedasi. Jis yra tiktais kudikiu, kuri galima apgauti kožnu daiktu; jis kaipo nendrė, kurią ma-ziausias vėjalis nulenkia į bile-szalį. Kas gali jį iszgelbėti isz jo to padėjimo, jeigu ne jis pats? Jis yra ponu savo liki-mo, jeigu supranta kur kreip-tiesi; jo protas yra vadovu, jeigu tas protas yra iszla-vintas. Bet jeigu žmogus nesiru-pina apie savo protą, tai jis jo teip kaip ir neturi, nes protas tokio yra sunykęs ir žmogus nesupras menkiausią daiktu, kurie bus aiszkus kožnam ir liksis nelaimingam padėjime ant visados. Kada nuslinks nuo mus debesys nezinės?

Bieliavicius.

Tevynes Myletojai!

Nors budamas silpnu san-darininku tautiszkaje dirvoje tacezias pagal Jusų norą ta-pau iszrinktu už tarną apie T. M. D. Dėlto, jeigu kas isz sandraugu patėmytumėt kokią mano klaidą, neganeti-nai gerą atlikimą darbo, mel-džiu tai su szaltu krauju pra-neszti. Asz-gi stengsiuos isz visos galés pasidarbuoti dėl gerovės draugystės ir brolių.

Musų T. M. D. drutinas, bujoja; tautiecziai pasidarbu-dami ir toliaus dėl T. M. D., sulaiksime vaisių, kokių ti-kėjomės ją įkunydam, bet tik visi, daugumoje, dirbdami, or-ganizuodami kuopas, o tą da-rydami atliekame žmoniszka ir naudingą darbą, iszpildome savo pareigą kaipo Lietuvos sunus. Ką amžiai pagadino, laikas pataisyti, o mes tą ga-lime. *Antanas Ilgunas.*

Box 48 Gilberton, Pa.

„Czeku Mocziute“.

Jau 20 metų praėjo nuo už-dėjimo draugystės „Czeku Mocziutes“, kurios mierių buvo įkurti privatiskas mokyklas czechų kalboje ir iszleisti knyg-as. Pirm 20 metų Czekijoi visos pradinės monyklas buvo vokiszcos, kaip kad dabar Lietuvoje — maskoliskos. Vai-kai kalbėdami tarp savęs cze-kiszkai, gaudavo pilti nuo vo-kiskų mokintojų, kaip dabar dedasi Prusų Lietuvoje. Bet sziandien Czekijoi jau to nora, kas buvo pirm 20 metų. Cze-kai suprato, kad jie savo tévy-nėje yra patys ponais ir nepri-valo klausyti to, ką jiems bile-kas paliepia. Jie suprato, kad tautos ateitė priguli nuo jau-nuomenės, o kurią reikia isz-auklėti prigimtoje kalboje, tautiszkaje dvasėje, ką gali atlikti tiktais mokyklas ir ras-tai prigimtoje kalboje, ant ko czechai nesigaili aukų.

Czechai sziandien turi per 200

pradinių mokyklų, 2 gimnazijas, 2 realiszkas mokyklas, vieną prekybės mokyklą ir universitetą. Pradines mokyklas lanko per 10,000 vaikų. Dvi ciekų įrengtas gimnazijas atėmė valdžia ir dvi realiszkas mokyklas.

Užlaikomas tų pradinių mokyklų tiktais 1900 mete kasztavo i \$100,000; ant statymo naujų mokyklų tapo paskirta \$10,000; ant pakėlimo algų mokintojams \$7,000. Visus kasztus ant mokyklų sudeda ciekai aukomis po centą; niekur jie nepraleidžia progos, kur galima centą įgyti. Bet ciekai visi dirba ir visi aukauja savo centą.

Prie „Tėvynės Myl. Draugystės“ priguli labai mažas skaitlius lietuvių, pagal skaitlių gyvenančių Amerikoje. Jeigu tik 100,000 žmonių ant mėnesio aukantu po centą, tai sudėtu \$1,000 o per metus \$12,000, kas kiekvienam nebutu visai žymu. Per metą 12 centų paaukauti ant teip mums reikalingų daiktų, nieks nepavargtu, o nauda butu neapsakoma. Organizuokime, tau tieczių, tais masas, raginkime jas prie to, o visiems dirbant ir prisidedant su centu įgysime mokyklas, gerus rasztus, gyvensim kaipo tauta.

Naujos knygos.

Ukiszkasis Kalendorius 1901 metams. „Sargiečių“ sustatytas. Puslapių (su apgarsinimais) 80.

Įtala szito Kalendoriaus, apart kalendariskos dalies, meturgių, paczto taisyklių yra padalinta ant dviejų dalių. Pirmoji dalis paskirta dėl ukininkų apie iszdirbimą žemės ir jos ypatybes, kaip vesti desimtlaukę ir devynlaukę uke, apie naudingą ukeje augmenį „Seradelia“. Naudingos partarmės kn. Kneipo, primena Sveiklinkio knygutę, su jos priesistoriszku budu gydymo

ligų. Vargiai isz tų patarmių ukinikai pasinaudos. Geriausias szioje dalyje yra pradinis straipsnelis „Neniekinkite u-kiszkų rasztų“. Antroji dalis — literatiskoji — prasideda keletu eilių M. Dagilėlio, A-pysaka „Tėvai ir Vaikai“, parasyta Dédės Antanazo gana užimanti. Apraszyta nesutikimai tarp tėvų ir vaikų, kadai tiems tenka uke. Raszytojas vietomis perstato dalykus, ne teip, kaip jie yra Lietuvoje, bet, teip kaip jis juos norėtu matyti. Toki atsitikimai, kad kunigas, pasiszaukia pasavę, besiniaujancius tėvus susunumi, kuriam yra uke pavedę, ir pamokina juos, o tie sugryžę namon gyvena „ramybėje ir santaikoje“ Lietuvos tas retai kur atsitaiko. Kalendorius butu geriau izrodės jeigu ukiszkos įtalpos rasztai su literatiskais butubuvę perpinti, o ne iszskirstytai į skyrius.

Kas prieszus? Paraszé Lazdžių Pelėda. Perspau-dinta isz „Varpo“. Tilžėje 1900 m. Puslapių 32.

Arysakėlė parasyta isz laiko lenkmecio Lietuvoje. Lenkai pakaria ukininką Baltruszį, už tai kad tas, kaipo baužiauninkas, nesuprasdamas kas tai yra „oicizna“ ir koponai nori, pasislepią miszką, vietoje eiti su maisztiniakais. Baltruszienė už tai, dasižinjusi kur lenkai renkasi miszkuose, užveda ant jų maskolius, už ką vėliaus ir pati tam-pa pakarta. Knygutėje žiniedžiai apraszyta pasielgimas ponų su baudžiauninkais, teipi ir patrijotiskumas lenkų bajorų: pacziam dvarponiu su vaikais žuvus maiszte, panėlės iszbėgo su maskoliais. Apysaka parasyta gabai ir užimancią.

Valszciaus sudas. Komedija vienoje veikmėje. Paraszé Žemaitė. Perspausta isz „U-ko“. Tilžėje 1600 m. Puslapių 19.

Szi komedija, kaip ir kiti Žemaitės rasztai, yra parasyta gana gerai. Komedijoje parodyta valsčiaus sodo virsinių, kuriems rupi ne įstatymai ir teisybė, bet gerymai ir kysziai. Vertėtu, kad lietuvių mėgintu sią komediją ant scenos perstatyti. Komedijoje yra daug maskoliszkų žodžių ir tarinių.

Dirva. № 3, kn. 15. Tvanas. Istorizka apysaka Henriko Sienkiewicziaus. Tomas II. Shenandoah, Pa. 1900 m. Puslapių 194.

Yra tai tolesnis traukis apysakos Tvanas, kurio turinis yra gana žingeidus, kaip ir pirmos knygos. Pasirodžius visai tai apysakai lietuviszkoje kalboje, bus puikių pasiskaitymų ir nieks nesigailės ant jų izleistų pinigų.

Mano turtas.

Po žemę slankiojat su baime, Už žemes drebate turtus; Tik krislas teko man, bet laime Nenorui lyginties su jus'.

Lai jums pasaulė lobij skaido, — Be jo asz linksmas ir ramus: Man savo spindulį nuleido, Pravėrės debesj, dangus.

M'Kėkszas.

Du karžygiu.

Vakars temsta; MountVernon'o Rumai ilsis; tarp savųjų Rymo augstas karžygys.

Sztais girdėt keno ateikant; Durys verias ir ant slenkscio Stov keleivis apszarvots.

„Niūmirszai dar seną sėbrą?“ Szuktelejims — ir du vyru Glaudžia krutj prie kruties.

Didybė abudu szvieczia, — Savo gencią tikras žiedas, Jų puikybė ir garbė.

Drąsus, gudrus jie kovojo Už brangiausią žmogaus turtą — Už liuosybę ir tiesas.

Nevienaip jiem laimė skyre:

Ant skaistaus žilplaukio veido Džiaugsmas laimikio spindėj; Galą gyvasties sulaukus, Jam smagu ir linksma: liuosa, Ramiai tēviszkę paliks.

Bet jaunesnio akys pilnos Aszarų karecių ir skausmo. Apsiniaukus jo kakta;

Jis be vilties dairo sviete; Jo szirdis pilna rustybės, Jo krutinė sopuliuos:

Tarp sveciųjų jis sav jieszko Vietos, idant nuskanditos Tēviszkės vargus apverkt.

Kas per vyrai! Ar pažinot? Vieno vardas — Vaszingtonas, Kito — Tadas Kastiuszka.

M'Kėkszas.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“ Stovis kasos.

Į plaukimai.	
Pagal „Vienvibės“ num.	
40 kasoje buvo	308,57
Westville, Ill. kuopa	4,93
J. Szimkevičiūs,	
Thorp, Wis.	-60
Broad Brook, Conn. kuop.	3,30
Gilberton, Pa.	3,45
S. Juozaitis, Ladd, Ill.	-60
Plymouth, Pa. kuop.	9,90
„Vienvibės“ redakcija už 100 egz. knygelių Ky-	
burga Kelionė	7,50
Chicago, Ill. kuop.	1,20
S. Kraujutaitis,	
Brooklyn, N. Y.	-30
Westville, Ill. kuop.	1,80
A. Stoczkus ir J. Juozapaitis, Torrington, Conn.	1,20
Nashua, N. H. kuop.	4,20
Cleveland, Ohio,	2,40
Pittsburg, Pa.	4,95
A. Olszevskis, Chicago, Ill.	1—
Sykiu	\$355,90

Izmokėjimai.

„Vienvibės“ redakcijai už pasiuntimą knygą Kyburgo Kelionė, „Ukininko“ redakcijai	14,95
Skryne ir apkalimas	-50

Atnaujinimas kasie-	
riaus kaucijos	5,50
Markės ant laiszkų	-26
Sykiu	\$21,21
Liekasi kasoje	\$334,69
A. Olszevskis.	

Isz visur.

Vokietijoi, Wuertembergo provincijoi, apie miestą Mingen tapo jaustas žemės drebėjimas.

Hamburgo policija suarezstavojo vieną čeką Melkarą, kuris norėjo iszleisti tris gražias merginas į New York'ą, kurioms esancios geros vietas parupintos. Policija jį palaike už perkupčią gyvojo tavoro.

Vienas skaitytojas London'o laikraszcio „Westminster Gazette”, atydziai skaitydavo vias žinias, kas link karės su burais Transvaaliuje ir ypacz užraszinėjo isz kožno urėdiszko pranesimo skaitlių užmusztą burą. Kada jis galiaus su skaitė, pasirodė kad skaitlius užmusztą burą siekia 250 tuks-tancių. Jis žinodamas kad burą kariaunos buvo nedau-giaus per 50,000, užklausė laik-raszcio isz kur émési tie kiti 200,000 užmusztą burą? Laik-rasztis negalėjo jam jokio at-sakymo duti.

Vyskupas, lankydamas savo diaceziją, užvažiavo į tulą bazi-nytkiemį. Klebonui gerai pa-vaiszinus, vyskupas po pietų teip pradėjo girti apygardą, kuri jam labai patiko: „Tokia apygarda yra verta 1,000, toks puikus oras vertas kitą tuks-tantį, o szis geras vanduo ver-tas da vieną tukstantį”. „Jeigu jusų ekscellencijai teip patin-ka, tai meldžiu nuo manęs at-pirkti, o asz parduosiu už pu-še prekės, kurią jus skiriate”, pasakė klebonas.

Ispanijos pakrantėse, tarp-zemine jūrėse, susimussė du

prancuziszki garlaiviai, kur „Faidherdė” nuskendo ir 24 jurininkai prigérė.

Japonijoi, pas miestą Kobe, susimusė prancuziszkas gar-laivis su japoniszkų. Prancuziszkas garlaivis „Caravane” nuskendo su 3 jurininkais.

Prusų Lietuvoje, pas Rositus, ant Baltjurės audra apvertė žvejų laivą ir 3 žuklauninkai prigérė.

Alzacijoi, Kaysersberg'e vienuose namuose sudegė tévai ir 5 vaikai. Niekaip negalėjo iszsigelbėti.

Maskolijos valdžia iszleido 4 inžinierius su pagelbnininkais iszvesti gelžkelio liniją nuo Orenburgo iki Taszkento, Siberijoi. Dél tojo gelžkelio lokomotyvas apsteliavo Suvienytose Valstijose.

Londonie vienas amerikoniskas Sijonistas ir gydytojas su maldomis, norėjo laikyti prakalbą, kur susirinkę į 700 medicos studentų nenorėjo kal-betojo visai įleisti ant salės. Kalbetojas tik su pagelba po-licijos įsigriebė į salę.

Ant Havai salų, prigulin-czių Amerikai, buvo didelis lytus su vētromis, kuris daug iszkadų pridarė, ypacz apygar-dose miesto Honolulu. Klony je Nuuanu patvinusi upę nu-nesė viską, kas tiktai pasipy-né. Mieste vanduo buvo pakiles 3 pédas.

Ant upės Barnaulka, Toms-ko gub., ekspliodavojo katilas garlaivio „Eugenija”, kur nu-zuvo 50 keleivių.

Afganistane, Azijoi, gale liepos ménésio atsirado kolera ir iki sziol numirė apie 4,500 žmonių. Valdžia visokiu budu stengiasi užbėgti platinimuisi koleros,

Belgrade, Serbijoi, tapo nu-sudytas laikraszcio „Noviny” redaktorius ant 7 metų o jo pagelbininkas ant 5 metų ka-lėjimo, už aprasymą karaliaus Aleksandro majestoto.

Ekspedicija, kurią iszsiuntė Smithsonian Institution į Ku-bą, kad rinkti yvairius gyvus sutvérimus ir augmenis, sugryzo, parsiveždama daug yvairių gyvunų ir augmenų. Tapo už-eita veislė žiurkių, kurias vie-tiniai gyventojai valgo, o ku-rios nuo galvos iki galui vu-degos turi tris pėdas ilgio ir sveria iki 18 svarų, bet isz su-gautų nei vieną neparsivežė,

nés sąnariai ekspedicijos, ke-lionėje isz iszalkio, visas su-valgė. Szitas žiurkes, ir gy-vates, kurios ant Kubos nenuo-dingos, iszgaudė ir suvalgė isz-badėjė kubiecziai, teip, kad dabar jau labai retai galima sugauti. Teipgi tapo sugau-ta milžiniskų, baisių driežų, kurių keletą gyvų parsivežė. Szituos driežus kubiecziai teipgi valgo. Apart kitų keistų sutvérimų, viename urve, szim-tą pėdą po žeme, užėjo tuks-tanczius baltų sziksno spar-nių.

Maskolijoi, gubernijose Kerson'o ir Besarabijos turės atsirast budas, dėl abelno ne-užderéjimo javų.

Ant admiraliszkų salų iszs-kelę 120 vokiecių kareivių nuramđė maisztininkus ir su-deginę jų gyvenimius, už su-édimą pirm kelių ménesių po-ros vokiecių.

Ant Juodkalnijos ir Austrijos rubežiaus susimusė abiejų szalių rubežiaus sargai, kur viens juodkalnietis tapo už-musztas ir po keliolika isz abiejų szalių sužeista.

Prancuzijos prekystės minis-teris Millerand, socialistas, nutęsė uždarymą parodos nuo 7 iki 12 Lapkriczio, per kuri

laiką galés dovanai parodą ap-lankytí visi beturciai.

Pavogtas isz popiežiaus ban-kos pinigines popieras ant 360-000 lirų surado Genuoi, Mila-ne ir Florencijoi. Genuoi su-aresztavojo vieną kunigą dėl tos vagystos.

Republikonu virszus.

McKinley vėl pasilikio isz-rinktas prezidentu. Pagal skaitlių iki sziol pagarsintų žinių McKinley gavo 295 elektoraliskų balsų, Bryan'gi 122. Isz trijų valstijų (30 balsų) da-néra žinių.

Didelis Balias.

Draugystė D. L. K. Algirdo kels didelj balių Seredoje 28 Lapkriczio (November) 1900 svetainėje Woods Hall 318-320 Borrow str. Jersey City, N. J. Muzika bus kuomi puikiausia po vadovyste p. Rinkeviciaus isz Brooklyn'o, N. Y.

Visus lietuvius ir lietuvaites, kaip vietinius, teip ir isz apie-linkės szirdingai užprasgom atsilankytí.

Įženga vyrams 25 et.
„ moterims 15 et.

Komitetas.

Balias!

Kuopa „Tévynės Mylėtojų Draugystės” rengia puikų balių subatai, 10 Lapkriczio, ku-ris prasidės ant 7 val. vakare, svetainėje po No 31 Broome str. Newark, N. J. ant kurio užkvieciame visus lietuvius ir lietuvaites, ir visas lietuviszkas draugystes, ypatingai dainininkų Dr. V. Kudirkos draugystę, kuri teiksis palinksmini publika dainomis.

Vardan T. M. D. kuopos
V. Ambrazeviczia.

Pirmos kliasos Saloonas.

ant pardavimo su visoms prie-taisoms už pigią prekę. Pa-siklausti reikia Plymouth House 30 E. Main str.

Plymouth, Pa.

Maria, pati Rumunijos įpėdino sosto, regisi, sulaiks to pat, ką ir Natalija, Serbijos karalienė keli metai atgal, kada buvo atimtas nuo jos sunus, įpėdinis sosto. Rumunijos įstatymdavystė išzleido įstatymą atimantį nuo motinos jos 7 metų sunų, Karoli, kad motina neturėtu ant jo jokios įtekėmės auginant ir prižiurint. Rumunijos sosto įpėdinis Ferdinandas serga plaučių liga ir laukiamą jo myrio; pati-gi jo, kaip duktė sesers caro Aleksandro III, yra po įtekme motinos o per ją ir Maskolijos, ir buvo laikoma įrankių maskoliskos politikos, nes vis buvo prieszais karalių ir jo valdžią, teip kad szalies įstatymdavystė priversta jautési išzleisti tam tikrą padavadyjimą, idant būsentį įpėdinį sosto ir karalių apsaugoti nuo įtekėmės maskoliskų intrigantų.

Vokietijoi, prov. Arusberg, išzdegė visas kaimas Feudingen. 27 namai sudegė.

Smielunge, netoli Bobovo, Vokietijoi, ariant rado 3 akmeninius grabus iš stabmel-diszkos gadynės, 1,000 ar 1,500 priesz Kristaus gimimą, kaip žinovai mena. Grabuose buvo sudynai (urnos) su pelena, kuriuos p. Riedel nusiutė į muzėjų senoviskų daiktų Gedanoje (Danzig).

Maskolijos carienė laukiasi ketvirtuo kudikio, ir vėl įpėdino, kaip praėjusį laiką, kur užgimė duktė. Matysim kas dabar užgims?

Anglioje numirė prof. Oxford'o universiteto Fred Max-Mueller, garsus ant visos pasauly kalbų žinovas, tarp tų ir lietuviszkos.

padaryti. Velnias, rodėsi, buvo galiaus atsisalinęs.

Galiaus buras išzgirdo gaidį pragystant: jis mislino, kad rytas pradėjo auszti ir kad Velnias yra dingęs. Todėl jis paleidė vaikutį. Bet sziūmsyk Velnias jį kytrumu apgavo, nes nėkas kits kaip pats Velnias buvo gaidžiu pragydęs. Tai-gi vos buras buvo vaikutį paleidęs iš rankų, tai Velnias pūlēsi ant buro ir pasmaugė jį.

31. Papilėje gyveno vieną kart buras, dievotas ir dievobaimingas. Buras su laiku pateko į didelę bėdą, taip kad jis galiaus neturejo nei kāsnelio dūnos, nutildyti savo išzalką. Jis nuejo pas kleboną ir prasžesi jo mažos pagelbos, bet tasai stačiai atsisakė. Grįžtant namon, Velnias priėjo prie buro ir siule jam tiek piningą, kiek jis nori, jeigu jis Velnui apsirašytu. Buras iš pradžių nėko apie tai nenorėjo girdeti, bet galiaus jis aprasžė Velnui dusią su savo krauju.

Ilgainiui buras szalinosi nū baznyczios. Jeigu nakezia eidavo pro jo grintelę, girdėdavo jį piningus skaitliūjant. Buras krovė piningus ant piningą, nes kožnā naktį turėjo jam Velnias atnesztī. Bet ilgai jis negalejo džiaugtiesi savo turtu, nes kada jis vieną naktį ėjo per trikampį kalną pas miesteli, jis parpuolė ir galvą taip smaikiai užgavo į didelį akmenį, kurs ten guli, kad jo kaukuolė sutruko. Mirdamas jis praszė Velnio, kad įmesti jo lavoną į Ventą, o jo turtus paslėptu po akmeniu ir rupintusi, kad nėkas anū nepaimtu. Velnias išzpildė ano norą. Bet lavonas buro tapė per Ventą vėl į krasztą išskalautas ir tikta kada Velnias paėmės akmenį, ant tojo parazė užburimo žodžius ir potam ant lavoro užkabino, tasai nuskendo upėje, kada buvo vėl įmestas.

32. Ant didelio akmens pas Kretingą galima matyti atspaudą kojos žmogaus ir viszto. Ispaudos, sako, pareina nū szito atsitikimo. Velnias kitą kart buvo išleidęs su vienu milžinu į ristynes. Kova buvo taip smarki, kad Velnias, idant turėti geresnę atspirtį, su viena koja atsirėmė į akmenį, o milžinas su kita: todėl-gi išpaudos.

100. Velniai.

1. Pirma negu įsikuri naujame name arba naujame gyvenime, reikia iš namo arba iš gyvenimo išvaryti Velnius, kurie ten gyvena. O Velnius išvaro szitokiu budu. Padėjus dūnos ir druskos tusczcioje grincioje, Velniai supūla ir ēda. Bet joks žmogus nepatėmyja ant dūnos ar druskos, kad butu mažiaus pasidare. Suėdė druską, jie skubinasi laukan iš namo, jieszkodami szviežios žolės. Laike priesz jų sugržimą reikia nusautą szarką pakabinti ant durių arba prie slengnio prikalti atrastą pasagą (padkavą). Tai padarius, Velniai nebgali į namą arba į aną grincią namo įeiti.

2. Vienas szauczius buvo paprates kožnā dieną dirbtį iki išznaktų. Vakarui sutemus, jis vienval girdėdavo jūkavojant iš jo, pamėgdžiojant jį darbe, net su plaktuku kauksint, kaip kad jis budavo prates. Szauczius įgavo baimę. Todėl jis prisimė du gizeliu, kuriem jis liepė dirbtį iki išznaktų, kūmet jis pats ējo gultį. Gizeliai ant rytojaus nežinojo nėko nepaprasto papasakotį, kas jiems butu nakezia atsitikę. Tad szauczius mislino, kad jis pasiklydo, atleidė gizelius, jūkavojo iš Velnij ir vėl dirbo iki išznaktų, nežiurėdamas į tai, kad moteris jį nū to atkalbinėjo. Ant rytojaus szauczius buvo dingęs, Rado jo lavoną pas kalną netolymais namo.

(Toliaus bus)

Mythai, pasakos ir legendos

Žiamaičiu.

Surinkti ir išzleisti per D-ra Edm. Veckenstedta
vyresnyji senovisku kalbu mokytoja prie Nikalojaus
gymnazijos Liepojuje (Kursze).

Lietuviszkai išzguldė J. Szliupas, M. D.

(Tąsa.)

30. Viename kaime netolymais Plungės gyveno kitą kart vienas buras, kurs gėbėdavo pasijūkavoti iš Velnio. Jis net pasakė, kad nėša jokio Vilnio ir jis ēsas gatavas, jeigu pamastyti, anam savo dusią atidūti. Vos jis buvo vieną vakarą ištaręs szitūs žodžius, sztai stovėjo Velnias priesz jį ir reikalo lavo anu duszios. Buras pasakė, ēsas gatavas anam ją dūti, bet tai galėtikai Romoje įvykti. Velnias buvo gatavas su buru keliauti į Romą. Pakeliui jie priėjo prie vieno ezero. Tad buras pasakė, kad jis tada tiktais eisjis su Velniu į Romą, jeigu tasai per naktį pastatysis tiltą per azera. Velnias ėmėsi už darbo. Nugis buras buvo girdėjęs, kad Velnias negali pakęsti gaidžio giedojimą. Jau Velnias beveik buvo savo darbą bebaigęs, tad buras pragydo kaip gaicys, Velnias iš amudo nulékė szalin, tiltas įgriuvo ir buras parėjo jūkdamas namon. Ten jis gyrėsi, kad jis Velną kytrumu perėjės.

Ateinančią naktį Velnias vėl atėjo į ragino burą, kad eitu su jumi. Buras vėl buvo gatavas eiti su Velniu į Romą. Pakeliui jie priėjo prie vieno neapgyvento, apvienėjusio namo. Jie rėžosi ežion užsukti ir truputį pailsėti. Tad buras pamatė trejų metų vaikutį pro namą beeinanti. Žinodamas, kad Velnio nėra ką bijotiesi, laikant mažą vaikutį ant rankų, jis išbego laukan, pagriebė vaikutį, ir Velnias neįstengė jam nėko

Keksztu Simas.

Priežodis: gera barnis neapmauda — gera tvarka tai nauda.

Kregždinėje jau nuosenovės gyveno viensėdijoje du ukiningu: Kekštas ir Strazdas, pramanytas Kreivareža. Da ir dabartės aplinkiniai juos tebevadina viensėdžiais. Numirus Kékštų seniui paveldė ukę jo vienturtis sunus, vardu Simas. Kékštų Simas, kaip ir kiekvienas vienturtis augo padykusiai, tėvų palepinamas, vienok nepavirto į isztvirkelį. Jug nebeto, budamas jau iš piemenų išėjės, kaipo kiekvienas jaunas bernikas, kartais šventoms dienomis budavo užgaišta su jaunuju kumpanija, kartais gryždavo namon jau ir pusétinai išidrožes, tačiau į akis nė vienam nekibo, galvos niekam nepraskélé; mat, proto nie kad nepragérē. Draugai jį labai mėgo: jisai buvo labai šnekus, malonus, mokasitus prajuokinti ir pats gardžiai pasijuokti.

Vedė Simas jau gerai suaugęs — net ketvirtą dešimtį ipusėjęs. Tapsės ukininku varė savo ukę tévo pédomis. Gyveno nė kiek ne geriau už kitus: kur pas kitą pakrika, pas jį teip·pat, o kur šeip bei teip — tai ir pas jį nekitaip. Jug nebuvo kam pamokinti, o pats iš savęs nieko naujo neišsimanė. Štai ant savo laimės jisai netyčia susipažino su vienu jaunu daktaru, savo pačios brole·vaikiu. Šitas jaunas mokslo vyras besikieminėdamas atvyko ir pas Simą, savo naują giminaitę. Vakare po visų gana rintų šnekų, daktaras išsitraukęs iš kišeniaus knygutę, Simui paskaitė labai gražią pamokinančią pasaką. La·bai jam patiko. Pabaigus skaityti jisai meldė daktarą parduoti jam tą knygą·palaike. Daktaras Simui atidavė dovanai ir liepė kitiems ją paskaityti. Davė jam da dvi knygutes, labai naudingas, pamokinančias apie geresnį žemės dir·bibimą ir gyvuolių auginimą. Simui dovanos labai patko ir didelei buvo dė·kingas savo giminaiciui daktarui. Skai·te jisai tas knygutes su tikra atida, per skaitę po kelis kartus gals nuo galio. Jo galvoje dabartės viskas persivertė. Gu·lė, kėlė — bepaliavos manė apie tai, kas parašyta tose knygutėse ir troško kogrečiausiai persitikrinti apie jų tei·sybę. Ne gana da to; jisai nuo kara·belinkų ir nuo kitokių knyganešių prisipirko daug yvairių knyguciu — tai

apie ukę, tai teip suvisokioms pasako·mis, ir teip priprato skaityti, jog net nuo pačios ne sykį gavo rékti, kad, anot jos, ant tų niekų tik pinigus mėto, o naudos jokios; net kartais keršydavo sumesti į pečių. Simas ant nieko ne·paisė; pagal daktaro parodyjimą jisai pradejo pirkti net laikraštį ant ištisų me·tū, vadinančią „U k i n i n k u .” Šven·toms dienomis arba ir šiokioms, atspé·damas nuo darbo, su dideliu žingeidu·mu skaitė naujai įgytas knygutes; per skaitęs kožnā gerai apmastė, ir jo min·tyse virte virė mislys, kad tik greičiaus pasemtą iš jų mokslą pritaikinti prie·darbo. Tai·gi, Simas, ne ką nė trukus, stvėrėsi už darbo. Atėjus pavasariui, tik spē laukai pradžiuti, jisai įsitaisės tam tyčia akēčias, šoko akėti pievas; kur tik buvo samanomis apželusios, vi·sur atidžiai išakėjo po kelias eiles, sa·manas gražiai iš pievų išvalė, paskui apsėjo dobilais, motiejukais, visokioms gerų žolių sėklomis, apibarstė patašium ir, kad žinotumėte, kokia puiki buvo pieva. O kokia žolė?! Kitais metais tik kur-nekur budavo pasidraikę, o tą metą pradalgės susivarė į kelį. Budavo auga tik smilgos, barškučiai, ožkabarz·džiai ir kitokia menkos vertės žolė, kad gyvuoliai misdami tokia žolė pavasariop·kas metą budavo pakilnojami; dabartės·gi pataisytos pievos šieną suėda per medų, gyvuoliai net žvilga; — net ir arkliams tokiu šienu užsivaduoja daug grudo: pirmažiemiams ir antražiemiams kumeliams tik kartą per dieną dėl at·mainos pakiša kaponės, — vienu šienu beveik teminta per žiemą ir buna atsi·griebę, linksmi ir diktesni, nekaip kitais metais.

Toliaus, kur pieva buvo augsta — tai tokią išarę, pagal išteklių užtręsē mešlu, užsėjo miežiais arba avižomis, užbarstė gerų, édamų žolių sėklomis, — net už 12 rublių parsigabenęs iš Varšavos iš kokios ten sėklų krautuvės. Ne·paisė jis nė ant darbo nė ant skatiko, kad tik stotusi pagal jo norą. Per du tris metus, neatleisdamas taisė pievas bet ir pagalios išsipildė jo siekis ir pasi·tvirtino knygucią teisybę. Kokias dar pievas jisai turėjo, tai net miela pama·tyti pavasario metą: kur tik žvilgtersi — visur da juoda, žolelė vos tik kišasi laukan, tartum gėdindamasi parodyti saulei savo suvargusią galvą, o jo pievos žaliuoja kopukiausiai, rodos žaliu ak-

somu užtiesta, tartum, nė nebuta ten šiaurios žiemos. Žolės priželė į juostą. Šienpjuviai ne teip, kaip kitasyk pasi·švilpaudami pjovė: varė dabartės įsirei·žę, per nugaras prakaitas srioventi srio·veno. Dabartės griebus grébliu ant daikto plekas, o kupetą kaip girioj' me·dzių. Kur kitasyk gaudavo 10 vežimai·cių, tai dabartės 20–30 vežimų. Štai ir sugrįžo jam visi išdavimai dešimterio·pai. Džiaugėsi jis pats, o jo kaimynai stebėti stebėjosi. O jug ne vienas iš zodių numetė ant juoko, kada Simas už·émė tokius nepaprastus darbus. „Darko tas beprotis savo pievas”, visi sakė: „pa·darysi tu čion ką prieš Dievo galybę! Visur pievos paliovė želusios: turbut, tokia Dievo valia....” O jis štai émė ir parodė visiems, juog tai ne Dievo valia, tik ukininkų menkas išmanymas apie žemdirbystę, tamsumas ir apsilei·dimas ukininkystės dalykuose. Skaity·kite, anot Simo, knygas, tai ir prašvis jūsų akys, apsišvies protas, patirsite sa·vo klaidas, prigulinčiai išmanysite gy·venti ant ukés, kelis syk tiek turėsite naudos ir visiems bus lengva gyventi. Jug kitasyk ir pats Simas laikė knygas už nieką, už išmargintą pluoštą popie·ros, o šiandien jau gerai supranta apie jų naudingumą ir moka priderančiai jas guodoti. Tai·gi, kaip sakiau, pataisius pievas, jau neberekėjo Simui pavasa·riop kelti gyvuoliai už vuodegos: išleidus lankan, nė suvarinėt negali, atsiduria belakstydami į vidurlaukę.

Neilgai trukus, jis ir gyvuolius pra·simanė geresnės veislės. Versius pirkо dvaruose nuo gerų galvijų, savo senovi·nius menkos vertės išsipardavinėjo ir su laiku jau turėjo didelius, derlingus, ne prastesnius, kaip dvaruose.

Dar kiekvieno, einant pro šalį, Simų kaiminė atkreipia akis, kožnas žiuri ir gérisi derlingais jo gyvuolėliais. „Tai tik ir sekasi tam Simui, jau tik ir pade·da jam Dieva!“ eidami tarp savęs šne·kučiuojasi. Kur·gi nesistebės? Dabartės gali stebėtis net patsai Simas: pirmo budavo valkiojasi ant plikų dirvų arba pievų pusiau įgaišę galvijėliai, gali sa·kyt, vėjo papučiami, o dabartės, vyruti, galvijas į galviją, jaučiai kaip triobos, o karvės vos tešmenis apžergia! Pirma pieno, gali sa·kyt, tik paragaut teturė·davo, valgė pusiau n·baltintą, o milžo šešetą karvapalaikių; dabartės·gi melžia

(Toliaus bus.)

26-metinis Balias

Draugystės szv. Kazimiero atsibus subatoje 17 d. Lapkričio (November) 1900 svetainėje „Caecilia Hall”, 101–103 Grand str., Brooklyn, N. Y. Ižengia su padėjimu drabužių vyrams 25 ct. moterims 15 ct. Prasidės 7:30 vakare. Visus szirdingai užpraszo

Komitetas.

Didelis lietuviskas PABRIKAS SKRYBELIU!

Dirbu Skrybėles kietas ir minkštas visokių spalvų, geriausia proga dėl lietuviskų sztornykų kad parduodu tuzinai in sztorus ir ant geriausių iszlygų. Jeigu norit turėti savo krautuvėse geras skrybėles dėl savo kostumerių tai kreipkitės pas:

E. F. Bloom'a
55 McChesney st.
ORANGE N. J.

SEND 50 CENTS to us with this ad, and we will send you our celebrated La BERTA GUITAR by express, C. O. D., subject to examination. It is a genuine La Berta American made instrument of great beauty, perfect rosewood finish, very highly polished. Handsomely inlaid around sound hole and inlaid stripe in back, celluloid bound top edge. Fingerboard accurately fretted with raised frets, inlaid pearl position dots, American made pearl head, and finest nickel plated tailpiece. A REGULAR \$8.00 GUITAR, powerful and sweet toned, furnished complete with an extra set of best quality steel strings and a valuable instruction book which teaches anyone how to play.

EXAMINE THE GUITAR at your express office and if found exactly as represented and the greatest bargain you ever saw or heard of pay the express agent \$3.65 less 50c, or \$3.15 and express charges and the complete outfit is yours. Satisfaction guaranteed or money refunded in full.

SPECIAL PREMIUM OFFER. With every order \$3.65 cash in full we will give a Lettered Fingerboard Chart. It is an accurate guide, having all notes, with sharps and flats in full view, and can be easily adjusted to any guitar without changing the instrument. With the use of the lettered fingerboard anyone can learn to play without the aid of a teacher. Write for free musical instrument and piano and organ catalogue. Everything at lowest wholesale prices. Address, SEARS, ROEBUCK & CO., CHICAGO (SEARS, ROEBUCK & CO. are thoroughly reliable. --Editor.)

Neskaityk!

Hallo! kur eini?

— Einu pas Jankauską iszsigert, nes jis užlaiko gardžiausią Alų, Vyňą ir Degtinę visam Waterburyje.

— Na, kad teip, tai eisiu ir asz, nes asz to pirmiaus nežinojau.

— Tokius gėrymus, kokius jis užlaiko, geria Lietuviai, ponai, karaliai, kunigai, ubagai ir szeip „džel-tamona“.

— Pas jį Cigarų laivas atplaukia kas mėnesis net iš Kubos.

Nepamirske adreso.

J. A. Jankauskas

768 Bank str., Waterbury, Conn.

Del vyru tikta.

Asz kencziu dangeli net, kaiposeki jau nystės iszdykumo ir peržengimą įstatymų prigimties. Asz ižieidian žimtus dolerių ant daktarų, nerandant pagelbos. Galiaus, lankantes savo szaliję, asz kreipiausis pris tulo garsaus daktaro Vienojoje ir jis davė man gyduolių, kurios manę visiškai iszgydė. Asz apie tai pagarsinau savo draugams ir tie, kurie kentė phiziskai, bandė ir iszgydaitis tapo. Tada asz visiškai persiliudijau, kad kiekvienas kenciantis nuo tų ligų, gali atgauti sveikatą, vartojant tas gyduoles.

Daktaras davė man receptą ir gerai žinant, kad daugeliai galėtu pasinaudoti iš jo, asz pasiryžau iutekti iji kiekvienam, kuris pareikalau. Asz neturiu ką parduoti ir pinigų visai nenorin. Asz garsinu vien dėlto, kad szi žinia ne vienam gali buti naudinga. Jeigu reikalaujete, raszykite idėdamis markę ant atsakymo ir asz atsiusu jums tą receptą lietuviskoi kalbo. KAREL JOHNSON, 32 Hohmaw st., Hammond, Ind.

ONLY \$5.00
SEND US \$5.00 as a guarantee of good faith and we will send you any fire proof safe by freight, C. O. D., subject to examination. You can examine it at your freight depot and if you find it the equal of any fire proof combination lock iron and steel safe made and about one-third the price charged by others for the same size and grade, pay your freight agent our special price and freight charges, less the \$5.00 sent with order; otherwise we will refund your money and we will return you \$5.00. 100-lb. combination lock safes for the house, \$6.95; 300-lb. office and store safes, \$11.95; 500 lbs., \$17.95; 700 lbs., \$21.95; 1000 lbs., \$28.50; 1250 lbs., \$33.50; very large double outside and double inside door safes for large business, factory, jewelry or bank, 50 inches high, 2400 lbs., \$63.75; 68 inches high, 3000 lbs., \$89.75. Freight averages 25 cents per 100 lbs. for 500 miles for 1000 miles, 40 cents. WRITE FOR FREE SAFE CATALOGUE and special liberal C. O. D. offer. & SEARS, ROEBUCK & CO. Chicago.

D. L. & W. R. R.

Trukiai išsineina iš Plymouth'o:

Ant 7:00; 8:47; 10:13; 11:51 iš ryto i Scranton New York, Philadelphia, Binghamton, Elmira Buffalo, ir visų tarpių stacijų bei i Vakarnus.

Ant 7:38; 9:02; ir 11:3 iš ryto i Nanticoke Bloomsburg, Northumberland bei visų tarpių stacijų ir susivienyjant dail Williamsport, Harrisburg, Pittsburgh, Baltimore, ir t. t.

Ant 2:35; 3:47; 4:40; 7:41 ir 10:15 po pietų i Scranton New York, Buffalo, ir visų tarpių stacijų.

Ant 2:30; 3:49; 4:32; 6:43; 9:50; 11:39 pietų i Northumberland ir visų tarpių stacijų susivienyjant dail Williamsport, Harrisburg, Pittsburgh, Baltimore ir t. t.

Tikiat iš pigiausie prekų i visas szalis, Sziaure-Pietus, Rytus ir Vakarus ir i minkštuju anglių aplinkes. Pasiklausite ant dypu Plymouth, Pa.

LENGVUMA

suteikia ir gydo visados kosulį, bronchitis, persalimą, gripą, pradžią, džiovos.

Severos
Balsamas dėl Plančiu

Geriausia gyduole nuo kosulio.
25 c. ir 50 c.

Visi skausmai ir nesmagumai praeina po vartojimo.

Severos
Aliejs SZV. Gotardo

Liuumentas szeimyniskas
Prekė 50 ct.
Lietuviskų agentų reikalauja me visur.

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydulės yra gaunamos pas A. Groblevskij, 111 Main str.
Plymouth, Pa.

WM. N. REINOLDS, Jr.,

ADVOKATAS.

42 Welles Building,
Wilkes-Barre, Pa. Telephone 306
Skolina pinigus.

Dr. Leonard Landes,

Lietuviskas Daktaras.

134 E. 24 U. New York.

Garsinges gydytojas vyriszkų ir motoriskų ligų. Mokinosi universitate New Yorke, praktikavo ligonibuciuose; Viešniuje, Berlyne, karališkoje mokykloje Londone, buvo perdėtinu mokslo Labanon, Balline, Port Graduale Hospital College ir t. t.

Uz tikriau iszgydyma

visu slaptu ir paprastu ligų, kaipotai: plūčių kepenų, skaudėjimą vidurių galvos, nepomičių, apalpimą, skaudulius, zaizdas, tynimą, motoriskas ligas ir nevaisingumą. Gydymui nerviskų ligų reikia naudot elektrikinius prietaisus.

Ligas lytis daliu

iszgydysiu i keles dienas, taipogi ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdžiuvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegų ir t. t. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniskas ligas gydaus pasekmingai, ir slepemas ligas užlai-kau slapytėje.

Dr. Leonard Landes.

134 E. 24th st., Cor. Lexington Ave.

Offiso valandos: nu 9 ryto iki 1 po piet.
nu 5 po piet iki 8 vakaro
Nedėliomis: nu 8 iki 10½ val. ryto;
nu 2 iki 4 val. po piet.

Rodos per gromatas dykai.

Užpraszydami gydyklas prisiusti \$1.00.

Jeigu sergi, tai parasyk kiek turi metų, kiek sveri ir aprasyk savo ligą, o asz prisiūsiu gydyklas kuriomis iszsgydydys.

DR. KALLMERTEN
GARSINGAS SPECIALISTAS

Chroniskų, nerviskų ir privatiskų ligų vyrų moterų ir vaikų kuris iszgydo per pacztą.

\$1,000

nagrados duos dėl to gydintuo kuris iszgydė tiek ligų ligų i tą laiką kiek Dr. K. Jojo gyduolės yra dirbamos iš žolių ir szaknų dėl kožno ligonio atskyrimu. DR. KALLMERTEN ISZGYDÉ TUKESTANCIUS. Dangelius likos gydintojų aplieisti kaip neiszgydomi. Jeigu kenti ant kokios norinti ligos, raszykite pas Dr. K. idant prisistu RODA (DYKAI). Apraszykit gerai savo ligą, lyti, (vyras ar motoriskę) amžių, kiek sveri, truputį plaukų ligonio ir už 2 centus pacztinė marke o apturėsi teisinga aprasymu ar galima busišydiunt ar ne. Adresas:

DR F. J. KALLMERTEN,
TOLEDO, OHIO.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo

Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszko Parodos už rupestingą, teisingą ir artistišką iszdirbimą.

KARUNU, SZARPU,
KUKARDU, ROZETU,
BERLU, MARSZAL-
KINIU LAZDU ir tt.

Turi už garbę apreikstti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszciaus paminėtus daigetus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdamas iszdirbimais igijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

